

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Румен Ненков Харизанов, дм

Отдел „Паразитология и тропическа медицина“ към Национален Център по Заразни и
Паразитни Болести – София

Относно дисертационен труд за присъждане на НС „Доктор на науките“

в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт,

професионално направление: 7.1 Медицина,

докторска програма / научна специалност: Паразитология и хелминтология

Автор: доц. д-р Искра Георгиева Райнова, дм

**Тема: „ХЕЛМИНТОЗООНОЗИ (ТРИХИНЕЛОЗА, ТОКСОКАРОЗА И
ЕХИНОКОКОЗА) ПРИ ХОРАТА - ЕПИДЕМИОЛОГИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ,
РАЗПРОСТРАНЕНИЕ, ДИАГНОСТИКА И ЛЕЧЕНИЕ“**

1. Общо представяне на процедурата и докторанта.

Представеният ми комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие на чл. 12 – чл. 14 от ЗРАСРБ и чл. 37 – чл. 43 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, този правилник и критериите, определени от НС на НЦЗПБ (Приложение 1).

По темата на дисертационния труд са представени пет глави от монографии и 25 публикации в български и международни издания в пълен текст, от които 10 в издания с импакт-фактор.

2. Кратки биографични данни

Доц. д-р Искра Георгиева Райнова е родена на 05.07.1956 г. в гр. София. През 1982 г. се дипломира като магистър по медицина в Медицинска Академия – гр. София. От 1982 до 1985 е участъков педиатър в Районна болница, гр. Дупница, след което работи като ординатор ВО в IV Градска болница, София до 1987 г. През 1987 г. започва работа като ординатор в Л-я „Експериментална и приложна паразитология“ в НЦЗПБ. Придобива специалност по Медицинска паразитология 1992 г., и специалност по Клинична

имунология през 1996 г. През 2002 г. провежда специализация в Института по паразитология, Берн, Швейцария в областта на диагностиката на паразитните заболявания. През 2006 г. защитава дисертационен труд за придобиване на ОНС „Доктор“ по Паразитология и хелминтология, а от 2010 заема академичната длъжност доцент.

За периода 1994-2011 г., доц. д-р Искра Райнова е Завеждащ Л-я „Експериментална и приложна паразитология“ в НЦЗПБ, а от 2011 до 2016 г. - Завеждащ Отдел „Паразитология и тропическа медицина“ в НЦЗПБ. От 2016 г. е Зам. Директор на НЦЗПБ, София, отговарящ за учебната дейност.

Преподавател на студенти по медицина и специализиращи лекари.

Преподавател на докторанти.

Участник в национални и институтски изпитни комисии.

Главен координатор на Експертния съвет по медицинската специалност „Медицинска паразитология“

3. Анализ на дисертационния труд.

Разработвания в дисертационния труд проблем е актуален в научно и научно-приложно отношение. Хелминтозоозите включени в проучването представляват сериозен медицински и социален проблем. По заболяемост от кистна ехинококоза и трихинелоза, България заема водещи позиции сред страните членки на ЕС, докато при токсокарозата съществуват все още нерешени проблеми, главно по отношение на диагностиката в глобален мащаб.

Дисертантът познава отлично състоянието на проблема.

Избраната методика на изследване позволява постигане на поставената цел и получаване на адекватен отговор на задачите решавани в дисертационния труд. В дисертационния труд е спазена класическата структура, включваща следните добре балансирани девет глави: въведение, литературен обзор, цел и задачи, собствени проучвания (материали и методи, резултати) и обсъждане на резултатите, изводи, самооценка на приносите, книгопис, списък на публикациите по темата на дисертацията и резюме.

В обзорната част представена на **64** страници е извършен обширен преглед на съвременното познание за етиологията, таксономията, биологията, епидемиологията, клиничната манифестация, диагностиката и лечението на хелминтозоозите (ехинококоза, трихинелоза и токсокароза).

Проучването обхваща 18 – годишен период (2000 – 2017 г.), като в него е включен контингент от 12 312 заболели лица. Това дава голяма достоверност на получените резултати. Направен е много задълбочен епидемиологичен анализ на заболяемостта от трите нозологични единици, на които е базирано проучването, като са представени много добре и личните приноси на докторанта по отношение надзора, контрола и особено диагностиката на тези заболявания. Получените резултати и изказаните тези са онагледени много добре с 59 фигури и 34 таблици.

Книгописът включва 427 източника, от които 88 на кирилица и 339 на латиница.

Авторефератът, като съдържание и качество е изготвен според изискванията и отразява основните резултати постигнати в дисертационния труд.

4. Приноси, публикации и значимост на дисертационния труд

Получените резултати и формулираните изводи и приноси са изцяло лична заслуга на дисертанта. Авторът формулира 17 извода, които са изведени от конкретно получените от проучването резултати и подчертават актуалността на изследванията и тяхната теоретична и приложна значимост.

Приемам приносите от самооценката на докторанта и смятам, че те отразяват обективно реалните му постижения. Направени са общо 11 приноса, от които четири с оригинален характер, пет с научно-приложен и два приноса с потвърдителен характер.

Представени са публикации и участия с доклади в научни прояви, както следва:

- ✓ Глави от монографии – 5 бр.
- ✓ Публикации в международни и български научни списания с IF – 10 бр., с общ IF-13,369
- ✓ Публикации в издания без импакт фактор – 12 бр.
- ✓ Статии в сборници от научни конгреси и конференции в чужбина – 3 бр.

- ✓ Участия в международни конгреси и конференции с научни съобщения във връзка с дисертационния труд – 9
- ✓ Участия в национални конгреси и конференции във връзка с дисертационния труд – 23
- ✓ Цитирания – 22
- ✓ Участия в проекти – 4
- ✓ Успешно защитени дисертации под ръководството на доц. д-р Искра Райнова - 3

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Считам, че представената ми за становище дисертация на доц. д-р Искра Георгиева Райнова, за присъждане на научната степен „доктор на науките“ отговаря напълно на изискванията на ЗРАСРБ, правилника за неговото приложение и правилника на НЦЗПБ.

Поради това убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси и предлагам на членовете на уважаемото научно жури да гласуват положително за присъждане на научната степен „Доктор на науките“ на доц. д-р Искра Георгиева Райнова, дм в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление: 7.1 Медицина; Научна специалност „Паразитология и хелминтология“.

Изготвил становището:.....

Доц. д-р Румен Ненков Харизанов, дм